

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2009

Julkaistu Helsingissä 21 päivänä elokuuta 2009

N:o 626—640

SISÄLLYS

N:o		Sivu
626	Laki alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta	4073
627	Laki työntekijän eläkelain muuttamisesta	4075
628	Laki työntekijän eläkelain voimaanpanolain 30 §:n muuttamisesta	4079
629	Laki merimieseläkelain muuttamisesta	4080
630	Laki yrittäjän eläkelain muuttamisesta	4084
631	Laki yrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain 14 §:n muuttamisesta	4087
632	Laki maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta	4088
633	Laki maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain 13 §:n muuttamisesta	4090
634	Laki työntekijän eläkelain muuttamisesta	4091
635	Laki merimieseläkelain muuttamisesta	4097
636	Laki yrittäjän eläkelain muuttamisesta	4100
637	Laki maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta	4103
638	Laki kunnallisen eläkelain muuttamisesta	4105
639	Laki valtion eläkelain muuttamisesta	4109
640	Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta	4113

N:o 626

Laki

alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Annettu Naantalissa 7 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholi- ja alkoholijuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1471/1994) liite, sellaisena kuin se on laissa 1080/2008, seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2009.

Naantalissa 7 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jyrki Katainen*

HE 70/2009
VaVM 10/2009
EV 100/2009

Neuvoston direktiivi 92/84/ETY (31992L0084); EYVL N:o L 316, 31.10.1992, s. 29

95—2009

VEROTAULUKKO

Etyylialkoholipitoisuus tilavuusprosentteina	Tuoteryhmä	Veron määrä
<i>Olut</i>		
— yli 0,5 mutta enintään 2,8	11.	2,20 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
— yli 2,8	12.	26,00 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
<i>Viinit ja muut käymisteitse valmistetut alkoholijuomat</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	21.	5,50 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 2,8 mutta enintään 5,5	22.	138,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 5,5 mutta enintään 8	23.	203,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 8 mutta enintään 15	24.	283,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Viinit</i>		
— yli 15 mutta enintään 18	25.	283,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Välituotteet</i>		
— yli 1,2 mutta enintään 15	31.	344,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
— yli 15 mutta enintään 22	32.	568,00 senttiä litralta valmista alkoholijuomaa
<i>Etyylialkoholi</i>		
tullitariffin nimikkeeseen 2208 kuuluvat tuotteet:		
— yli 1,2 mutta enintään 2,8	41.	2,20 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
— yli 2,8	45.	39,40 senttiä senttilitralta etyylialkoholia
Muut	46.	39,40 senttiä senttilitralta etyylialkoholia

N:o 627

L a k i**työntekijän eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain (395/2006) 90 §:n 2 ja 4 momentti,
muutetaan 2 §:n 1 momentin 5 kohta, 12 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 16 §:n 1 momentin johdantokappale, 63 §:n 1 momentin 3 kohta, 66 §:n 2 momentti, 68 §:n 2 momentti, 69 §, 74 §:n 3 momentin 2 kohta, 76 §:n 1 ja 6 momentti, 81 §:n 2 momentti, 82 §, 84 §:n 1 ja 3 momentti, 90 §:n 1 momentti ja 175 §,
 sellaisina kuin niistä ovat 76 §:n 1 momentti laissa 1164/2007 ja 175 § osaksi laissa 1292/2006, sekä
lisätään 76 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1164/2007, uusi 6 momentti, jolloin muutettu 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

5) *ansaitulla eläkkeellä* tämän lain alaisten työansioden, päättyneen eläkkeelläoloajan, 4 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen ja valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta eläkettä;

12 §

Vanhuuseläkkeen määrä

Varhennusvähennystä ei tehdä, jos työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain 6 luvun

9 §:n 2 momentissa tarkoitetun lisäpäiväoikeuden perusteella saava työntekijä jää vanhuuseläkkeelle 62 vuoden iässä.

16 §

Oikeus osa-aikaeläkkeeseen

Osa-aikatyöhön siirtyneellä 60—67-vuotiaalla työntekijällä on oikeus osa-aikaeläkkeeseen, jos:

63 §

Eläkkeen karttuman perusteet

Eläkettä karttuu:

3) tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ajalta.

66 §

Eläkkeen määräytyminen tulevalta ajalta

Tulevan ajan eläke on 76 §:ssä tarkoitettua tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden sen kuukauden loppuun, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää 63 vuotta.

68 §

Eläkkeen karttumisen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

Edellä 1 momentin perusteella eläkettä karttuu työkyvyttömyyden alkamisvuoden alusta työkyvyttömyyseläkkeen päättymiskuukauden loppuun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden.

69 §

Eläkkeen karttumisen osa-aikaeläkkeen aikana

Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön ansiosta sekä osa-aikatyön aikaisilta palkattomilta ajoilta saatujen 74 §:ssä tarkoitettujen etuuksien perusteena olevista tuloista karttuu eläkettä 64 ja 65 §:n mukaisesti.

74 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena olevat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioksi, johon etuusaika kohdentuu. Etuuksien perusteena olevat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

2) 55 prosenttia vuorotteluvapaalain mukaisen vuorottelukorvauksen perusteena olevasta ansiosta;

76 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (*tulevan ajan ansio*) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioiden ja 74 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (*tarkasteluaika*). Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkasteluaikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkasteluaikana saatujen työansioiden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion ja 4—6 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

Tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan tulona huomioon 1 047,22 euroa jokaiselta täydeltä kuukaudelta, jolta työntekijälle on tarkasteluaikana karttunut valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaista etuutta.

Jos työntekijällä ei ole tarkasteluaikana eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, tulevan ajan eläkkeenosaa ei lueta eläkkeeseen myöskään 74 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen tai 4—6 momentissa tarkoitettujen tulojen perusteella.

81 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan työntekijän maksumissa olevien yksityisten alojen työeläkelakien mukaisten eläkkeiden yhteismäärän perusteella. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 24—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä.

82 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Vanhuuseläkkeen ja työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen elinaikakertomella.

Vanhuuseläkkeen alkaessa eläke muunnetaan sille vuodelle vahvistetulla elinaikakertomella, jonka aikana työntekijä täyttää 62 vuotta. Jos vanhuuseläke alkaa ennen tuota vuotta, vanhuuseläke muunnetaan eläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertomella.

Työkyvyttömyyseläkkeen alkaessa työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan työkyvyttömyyden alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertomella. Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi eläkettä ei muunneta elinaikakertomella.

84 §

Perhe-eläkkeen peruste

Perhe-eläke määrätään edunjättäjän kuollessaan saaman tämän lain mukaisen vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella. Perhe-eläkkeen perusteeksi laskettavaan edunjättäjän eläkkeeseen lisätään edunjättäjän eläkkeellä ollessaan ansaitsema eläke.

Jos edunjättäjä oli kuollessaan työkyvyttömyyseläkkeellä, johon ei sisällynyt 81 §:ssä tarkoitettua kertakorotusta, maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä edunjättäjän työkyvyttömyyseläke ja sen perusteella myönnetty perhe-eläke yhdessä ovat jatkuneet viisi kalenterivuotta. Jos edunjättäjä ei ollut kuollessaan eläkkeellä, kertakorotus lisätään maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä perhe-eläke on jatkunut viisi kalenterivuotta. Kertakorotusprosentti määrätään 81 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sen mukaan, mikä edunjättäjän ikä olisi korotushetkellä.

90 §

Leskeneläkkeen vähennyksen peruste ja määrä

Leskeneläkettä vähennetään, jos lesken 88 §:ssä tarkoitettut työeläkkeet ylittävät eläkkeen vähennyksen perusteen. Eläkkeen vähennys on 50 prosenttia lesken 88 §:ssä tarkoitettujen työeläkkeiden ja eläkkeen vähennyksen perusteen erotuksesta. Eläkkeen vähennyksen peruste on 500 euroa kuukaudessa.

175 §

Eläkelaitoksen vastuu työkyvyttömyyseläkkeestä

Sellaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuvista kustannuksista, jossa vakuutetun tämän lain ja merimieseläkelain mukaisten työansioden yhteismäärä 76 §:n mukaisen tarkasteluajan kahden viimeisen kalenterivuoden aikana on vähintään 12 566,70 euroa, vastaa kukin eläkelaitos, jonka toimintapiiriin vakuutettu kuului mainittujen kalenterivuosien aikana. Eläkelaitos vastaa kustannuksista samassa suhteessa kuin mikä on kyseisessä eläkelaitoksessa vakuutettujen tämän lain alaisten työansioden osuus vastaavien 3 §:ssä mainittujen eläkelakien mukaisten työansioden, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion sekä 74 §:ssä tarkoitettujen 76 §:n 2 momentin mukaisten työ- tai ansiotulojen ja 76 §:n 4–6 momentissa tarkoitettujen työ- tai ansiotulojen yhteismäärästä mainittuina kalenterivuosina.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 16 §:n 1 momentin johdantokappale, 63 §:n 1 momentin 3 kohta ja 69 § tulevat voimaan kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 2011. Osa-aikaeläkkeen ansion alenema luetaan kuitenkin tulevan ajan ansioiden lain voimaan tullessa voimassa olleen 76 §:n 1 momentin mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2010 saakka.

Lain 66 §:n 2 momenttia, 68 §:n 2 momenttia, 76 §:n 6 momenttia ja 82 §:ää sovelletaan vanhuuseläkkeisiin, jotka alkavat 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen, ja

työkyvyttömyyseläkkeisiin, joissa eläketa-
pahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2010 tai
sen jälkeen. Lain 90 §:n 1 momenttia sovelle-
taan perhe-eläkkeisiin, joissa leskeneläkkeen
vähennys tehdään ensimmäisen kerran lain
voimaantulon jälkeen.

Ennen vuotta 1953 syntyneen työntekijän
osa-aikaeläkeoikeuteen, eläkkeen karttumi-

seen osa-aikaeläkkeen ajalta sekä tulevan
ajan ansioon sovelletaan, mitä tämän lain voi-
maan tullessa voimassa olleessa laissa sääde-
tään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpi-
teisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 628

Laki

työntekijän eläkelain voimaantulolain 30 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain voimaantulolain (396/2006) 30 §:n 2 momentti seuraavasti:

30 §

Vanhuuseläke muunnetaan vanhuuseläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella, jos vanhuuseläke alkaa ennen vuotta, jona työntekijä täyttää 62 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 629

L a k i**merimieseläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti,
kumotaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun merimieseläkelain (1290/2006) 95 §:n 2 ja 4 momentti,

muutetaan 2 §:n 1 momentin 7 kohta, 11 §:n 3 momentin suomenkielinen sanamuoto, 16 §:n 1 momentin johdantokappale, 64 §:n 1 momentin 3 kohta, 67 §:n 2 momentti, 69 §:n 2 momentti, 70 §, 73 §:n 2 momentti, 75 §:n 2 momentti, 76 §, 80 §:n 3 momentin 2 kohta, 82 §:n 1 ja 6 momentti, 87 §:n 2 momentti, 88 §, 89 §:n 1 ja 3 momentti, 95 §:n 1 momentti ja 156 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 82 §:n 1 momentti laissa 1168/2007, sekä

lisätään 82 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1168/2007, uusi 6 momentti, jolloin muutettu 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *ansaitulla eläkkeellä* tämän lain alaisten työansioden, päättyneen eläkkeelläoloajan sekä 6 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen ja valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta eläkettä;

11 §

Vanhuuseläkkeen määrä

Varhennusvähennystä ei tehdä, jos työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettun lisäpäiväoikeuden perusteella saava työntekijä jää vanhuuseläkkeelle 62 vuoden iässä.

16 §

Oikeus osa-aikaeläkkeeseen

Osa-aikatyöhön siirtyneellä 60—67-vuotiaalla työntekijällä on oikeus osa-aikaeläkkeeseen, jos:

64 §

Eläkkeen karttumisen perusteet

Eläkettä karttuu:

3) tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ajalta.

67 §

Eläkkeen määräytyminen tulevalta ajalta erityisin karttumisprosenttein

Tulevan ajan eläke on 82 §:ssä tarkoitusta tulevan ajan eläkkeen perusteena ole-

vasta ansiosta 1,6 prosenttia vuotta kohden sen kuukauden loppuun, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää 63 vuotta.

69 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta erityisin karttumisprosenttein

Edellä 1 momentin perusteella eläkettä karttuu työkyvyttömyyden alkamisvuoden alusta työkyvyttömyyseläkkeen päättymiskuukauden loppuun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,6 prosenttia vuotta kohden.

70 §

Eläkkeen karttuminen osa-aikatyöstä ja osa-aikaeläkkeen ajalta erityisin karttumisprosenttein

Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön ansiosta sekä osa-aikatyön aikaisilta palkattomilta ajoilta saatujen 80 §:ssä tarkoitettujen etuuksien perusteena olevista tuloista eläkettä karttuu 66 ja 77 §:n mukaisesti.

73 §

Eläkkeen määräytyminen tulevalta ajalta yleisin karttumisprosenttein

Tulevan ajan eläke on 82 §:ssä tarkoitettua tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden 63 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun.

75 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta yleisin karttumisprosenttein

Edellä 1 momentin perusteella eläkettä karttuu työkyvyttömyyden alkamisvuoden alusta työkyvyttömyyseläkkeen päättymiskuukauden loppuun työkyvyttömyyseläkkeen

tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden.

76 §

Eläkkeen karttuminen osa-aikatyöstä ja osa-aikaeläkkeen ajalta yleisin karttumisprosenttein

Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön ansiosta sekä osa-aikatyön aikaisilta palkattomilta ajoilta saatujen 80 §:ssä tarkoitettujen etuuksien perusteena olevista tuloista eläkettä karttuu 72 ja 77 §:n mukaisesti.

80 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena olevat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioksi, johon etuus aika kohdentuu. Etuuksien perusteena olevat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

2) 55 prosenttia vuorotteluvapaalain mukaisen vuorottelukorvauksen perusteena olevasta ansiosta;

82 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (*tulevan ajan ansio*) määrätään niiden työeläkelakien mukaisten työansioiden ja 80 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka työntekijällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (*tarkastelu aika*). Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkastelu aikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkastelu aikana saatujen työansioiden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion ja

4—6 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

Tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan tulona huomioon 1 047,22 euroa jokaiselta täydeltä kuukaudelta, jolta työntekijälle on tarkasteluaikana karttunut valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaista etuutta.

Jos työntekijällä ei ole tarkasteluaikana eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, tulevan ajan eläkkeenosaa ei lueta eläkkeeseen myöskään 80 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen tai 4—6 momentissa tarkoitettujen tulojen perusteella.

87 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan työntekijän maksussa olevien yksityisten alojen työeläkelätkien mukaisten eläkkeiden yhteismäärän perusteella. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen työntekijä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 24—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä.

88 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Vanhuuseläkkeen ja työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen elinaikakertoimella.

Vanhuuseläkkeen alkaessa eläke muunnetaan sille vuodelle vahvistetulla elinaikaker-toimella, jonka aikana työntekijä täyttää 62 vuotta. Jos vanhuuseläke alkaa ennen tuota vuotta, vanhuuseläke muunnetaan eläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikaker-toimella.

Työkyvyttömyyseläkkeen alkaessa työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan työkyvyttömyyden alka-

misvuodelle vahvistetulla elinaikaker-toimella. Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi eläkettä ei muunneta elinaikaker-toimella.

Elinaikakerroin annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella siten kuin työntekijän eläkelain 83 §:ssä säädetään.

89 §

Perhe-eläkkeen peruste

Perhe-eläke määrätään edunjättäjän kuollessaan saaman tämän lain mukaisen vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella. Perhe-eläkkeen perusteeksi laskettavaan edunjättäjän eläkkeeseen lisätään edunjättäjän eläkkeellä ollessaan ansaitsema eläke.

Jos edunjättäjä oli kuollessaan työkyvyttömyyseläkkeellä, johon ei sisällynyt 87 §:ssä tarkoitettua kertakorotusta, maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä edunjättäjän työkyvyttömyyseläke ja sen perusteella myönnetty perhe-eläke yhdessä ovat jatkuneet viisi kalenterivuotta. Jos edunjättäjä ei ollut kuollessaan eläkkeellä, kertakorotus lisätään maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä perhe-eläke on jatkunut viisi kalenterivuotta. Kertakorotusprosentti määrätään 87 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sen mukaan, mikä edunjättäjän ikä olisi korotushetkellä.

95 §

Leskeneläkkeen vähentämisen peruste ja määrä

Leskeneläkettä vähennetään, jos lesken 93 §:ssä tarkoitettut työeläkkeet ylittävät eläkkeen vähennyksen perusteen. Eläkkeen vähennys on 50 prosenttia lesken 93 §:ssä tarkoitettujen työeläkkeiden ja eläkkeen vähennyksen perusteen erotuksesta. Eläkkeen vähennyksen peruste on 500 euroa kuukaudessa.

156 §

Eläkekassan vastuu työkyvyttömyyseläkkeestä

Eläkekassa on vastuussa sellaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuvista kustannuksista, jossa vakuutetun tämän lain ja työntekijän eläkelain mukaisten työansioiden yhteismäärä 82 §:n mukaisen tarkasteluajan kahden viimeisen kalenterivuoden aikana on vähintään 12 566,70 euroa. Eläkekassa vastaa kustannuksista samassa suhteessa kuin mikä on eläkekassassa vakuutettujen tämän lain alaisen työansioiden osuus vastaavien 3 §:ssä mainittujen eläkelakien mukaisten työansioiden, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion sekä 80 §:ssä tarkoitettujen 82 §:n 2 momentin mukaisten työ- tai ansiotulojen ja 82 §:n 4—6 momentissa tarkoitettujen työ- tai ansiotulojen yhteismäärästä mainittuina kalenterivuosina.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 16 §:n 1 momentin johdantokappale, 64 §:n 1 momentin 3 kohta, 70 ja

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

76 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Osa-aikaeläkkeen ansion alenema luetaan tulevan ajan ansioihin lain voimaan tullessa voimassa olleen 82 §:n 1 momentin mukaisesti 31 päivää joulukuuta 2010 saakka.

Lain 67 §:n 2 momenttia, 69 §:n 2 momenttia, 73 §:n 2 momenttia, 75 §:n 2 momenttia, 82 §:n 6 momenttia ja 88 §:ää sovelletaan vanhuuseläkkeisiin, jotka alkavat 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen, ja työkyvyttömyyseläkkeisiin, joissa eläketahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen. Lain 95 §:n 1 momenttia sovelletaan perhe-eläkkeisiin, joissa leskeneläkkeen vähennys tehdään ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen.

Ennen vuotta 1953 syntyneen työntekijän osa-aikaeläkeoikeuteen, eläkkeen karttumiseen osa-aikaeläkkeen ajalta sekä tulevan ajan ansioon sovelletaan, mitä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa laissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

Laki**yrittäjän eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun yrittäjän eläkelain (1272/2006) 83 §:n 2 ja 4 momentti,
muutetaan 2 §:n 1 momentin 10 kohta, 13 §:n 1 momentin johdantokappale, 60 §:n 1 momentin 3 kohta, 63 §:n 2 momentti, 65 §:n 2 momentti, 66 §, 70 §:n 1 ja 7 momentti, 75 §:n 2 momentti, 76 §, 77 §:n 1 ja 3 momentti sekä 83 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 70 §:n 1 momentti laissa 1166/2007, sekä
lisätään 70 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1166/2007, uusi 7 momentti, jolloin muutettu 7 momentti siirtyy 8 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitetaan kokonaistyötulon, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 9 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;

13 §

Oikeus osa-aikaeläkkeeseen

Osa-aikatyöhön siirtyneellä 60—67-vuotiaalla yrittäjällä on oikeus osa-aikaeläkkeeseen, jos:

60 §

Eläkkeen karttuman perusteet

Eläkettä karttuu:

3) tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ajalta.

63 §

Eläkkeen määräytyminen tulevalta ajalta

Tulevan ajan eläke on 70 §:ssä tarkoitettua tulevan ajan perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden sen kuukauden loppuun, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää 63 vuotta.

65 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

Edellä 1 momentin perusteella eläkettä karttuu työkyvyttömyyden alkamisvuoden alusta työkyvyttömyyseläkkeen päättymiskuukauden loppuun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden.

66 §

Eläkkeen karttuminen osa-aikaeläkkeen aikana

Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön ansioista sekä osa-aikatyön aikaisilta

palkattomilta ajoilta saatujen 68 §:ssä tarkoitettujen etuuksien perusteena olevista tuloista karttuu eläkettä 61 ja 62 §:n mukaisesti.

70 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot (*tulevan ajan ansio*) määrätään niiden työansioden sekä palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen perusteella, jotka yrittäjällä on ollut työkyvyttömyyden alkamisvuotta edeltäneiden viiden kalenterivuoden aikana (*tarkastelu-aika*). Tulevan ajan ansioihin luetaan myös tarkastelu-aikana maksetun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansio. Tulevan ajan ansio on kuukautta kohden näiden tarkastelu-aikana saatujen työansioden, palkattoman ajan etuuksien perusteena olevien tulojen, työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion tulojen ja 5—7 momentissa tarkoitettujen tulojen summa jaettuna kuudellakymmenellä.

Tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan tulona huomioon 1 047,22 euroa jokaiselta täydeltä kuukaudelta, jolta yrittäjälle on tarkastelu-aikana karttunut valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmi-vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaista etuutta.

Jos yrittäjällä ei ole tarkastelu-aikana eläkkeeseen oikeuttavia työansioita, tulevan ajan eläkkeenosaa ei lueta eläkkeeseen myöskään 68 §:ssä tarkoitettujen palkattomilta ajoilta saatujen etuuksien perusteena olevien tulojen tai 5—7 momentissa tarkoitettujen tulojen perusteella.

75 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan yrittäjän maksussa olevien yksityisten alojen työeläkelakien mukaisten eläkkeiden yhteismäärän perusteella. Korotus määrätään sen mukaan, minkä ikäinen yrittäjä on korotusvuoden alussa. Korotusprosentti on 25, jos yrittäjä on korotusvuoden

alussa 24—31-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 1,0 prosenttiyksiköllä.

76 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Vanhuuseläkkeen ja työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen elinaikakertoimella.

Vanhuuseläkkeen alkaessa eläke muunnetaan sille vuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella, jonka aikana yrittäjä täyttää 62 vuotta. Jos vanhuuseläke alkaa ennen tuota vuotta, vanhuuseläke muunnetaan eläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella.

Työkyvyttömyyseläkkeen alkaessa työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan työkyvyttömyyden alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella. Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi eläkettä ei muunneta elinaikakertoimella.

Elinaikakerroin annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella siten kuin työntekijän eläkelain 83 §:ssä säädetään.

77 §

Perhe-eläkkeen peruste

Perhe-eläke määrätään edunjättäjän kuollessaan saaman tämän lain mukaisen vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella. Perhe-eläkkeen perusteeksi laskettavaan edunjättäjän eläkkeeseen lisätään edunjättäjän eläkkeellä ollessaan ansaitsema eläke.

Jos edunjättäjä oli kuollessaan työkyvyttömyyseläkkeellä, johon ei sisältynyt 75 §:ssä tarkoitettua kertakorotusta, maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä edunjättäjän työkyvyttömyyseläke ja sen perusteella myönnetty perhe-eläke yhdessä ovat jatkuneet viisi kalenterivuotta. Jos edunjättäjä ei ollut kuollessaan eläkkeellä, kertakorotus

lisätään maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen kalenterivuoden alusta, johon mennessä perhe-eläke on jatkunut viisi kalenterivuotta. Kertakorotusprosentti määrätään 75 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla sen mukaan, mikä edunjättäjän ikä olisi korotushetkellä.

83 §

Leskeneläkkeen vähennyksen peruste ja määrä

Leskeneläkettä vähennetään, jos lesken 81 §:ssä tarkoitetut työeläkkeet ylittävät eläkkeen vähennyksen perusteen. Eläkkeen vähennys on 50 prosenttia lesken 81 §:ssä tarkoitettujen työeläkkeiden ja eläkkeen vähennyksen perusteen erotuksesta. Eläkkeen vähennyksen peruste on 500 euroa kuukaudessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 13 §:n 1 momentin johdantokappale, 60 §:n 1 momentin 3 kohta ja 66 §

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Osa-aikaeläkkeen ansion alempa luetaan tulevan ajan ansioihin lain voimaan tullessa voimassa olleen 70 §:n 1 momentin mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2010 saakka.

Lain 63 §:n 2 momenttia, 65 §:n 2 momenttia, 70 §:n 7 momenttia ja 76 §:ää sovelletaan vanhuuseläkkeisiin, jotka alkavat 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen, ja työkyvyttömyyseläkkeisiin, joissa eläketahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen. Lain 83 §:n 1 momenttia sovelletaan perhe-eläkkeisiin, joissa leskeneläkkeen vähennys tehdään ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen.

Ennen vuotta 1953 syntyneen yrittäjän osa-aikaeläkeoikeuteen, eläkkeen karttumiseen osa-aikaeläkkeen ajalta sekä tulevan ajan ansioon sovelletaan, mitä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa laissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 631

Laki

yrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain voimaanpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1273/2006) 14 §:n 2 momentti seuraavasti:

14 §

Vanhuuseläke muunnetaan vanhuuseläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella, jos vanhuuseläke alkaa ennen vuotta, jona yrittäjä täyttää 62 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 632

Laki**maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 2 §:n 1 momentin 9 kohta, 36 §:n 1 momentin johdantokappale, 67 §:n 1 momentin 3 kohta, 70 §:n 3 momentti, 71 §:n 2 momentti, 72 ja 78 § sekä 79 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitettuna kokonaistyötulon, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 8 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;

36 §

Oikeus osa-aikaeläkkeeseen

Osa-aikatyöhön siirtyneellä 60—67-vuotiaalla maatalousyrittäjällä on oikeus osa-aikaeläkkeeseen, jos:

67 §

Eläkkeen karttuman perusteet

Eläkettä karttuu:

3) tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ajalta.

70 §

Eläkkeen karttuminen palkattomilta ajoilta ja eläkkeen määräytyminen tulevalta ajalta

Tulevan ajan eläke on 76 §:n 1 momentissa tarkoitettuna tulevan ajan perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden sen kuukauden loppuun, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää 63 vuotta.

71 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

Edellä 1 momentin perusteella eläkettä karttuu työkyvyttömyyden alkamisvuoden alusta työkyvyttömyyseläkkeen päättymiskuukauden loppuun työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan eläkkeen perusteena olevasta ansiosta 1,5 prosenttia vuotta kohden.

72 §

Eläkkeen karttuminen osa-aikaeläkkeen aikana

Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön ansioista sekä osa-aikatyön aikaisilta palkattomilta ajoilta saatujen työntekijän eläkelain 74 §:ssä tarkoitettujen etuuksien perus-

teena olevista tuloista karttuu eläkettä 68 §:n ja 70 §:n 1 momentin mukaisesti.

78 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Vanhuuseläkkeen ja työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen elinaikakertoimella.

Vanhuuseläkkeen alkaessa eläke muunnetaan sille vuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella, jonka aikana maatalousyrittäjä täyttää 62 vuotta. Jos vanhuuseläke alkaa ennen tuota vuotta, vanhuuseläke muunnetaan eläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella.

Työkyvyttömyyseläkkeen alkaessa työkyvyttömyyden alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan työkyvyttömyyden alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella. Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi eläkettä ei muunneta elinaikakertoimella.

Elinaikakerroin annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella siten kuin työntekijän eläkelain 83 §:ssä säädetään.

79 §

Perhe-eläkkeen peruste

Perhe-eläke määrätään edunjäntäjän kuollessaan saaman tämän lain mukaisen vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella. Perhe-eläkkeen perusteeksi laskettavaan edunjäntäjän eläkkeeseen

lisätään edunjäntäjän eläkkeellä ollessaan ansaitsema eläke.

Jos edunjäntäjä oli kuollessaan työkyvyttömyyseläkkeellä, johon ei sisällynyt työntekijän eläkelain 81 §:ssä tarkoitettua kertakorotusta, maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä edunjäntäjän työkyvyttömyyseläke ja sen perusteella myönnetty perhe-eläke yhdessä ovat jatkuneet viisi kalenterivuotta. Jos edunjäntäjä ei ollut kuollessaan eläkkeellä, kertakorotus lisätään maksussa olevaan perhe-eläkkeeseen sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä perhe-eläke on jatkunut viisi kalenterivuotta. Kertakorotusprosentti määrätään työntekijän eläkelain 81 §:ssä tarkoitettulla tavalla sen mukaan, mikä edunjäntäjän ikä olisi korotushetkellä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 36 §:n 1 momentin johdantokappale, 67 §:n 1 momentin 3 kohta ja 72 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

Lain 70 §:n 3 momenttia, 71 §:n 2 momenttia ja 78 §:ää sovelletaan vanhuuseläkkeisiin, jotka alkavat 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen, ja työkyvyttömyyseläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2010 tai sen jälkeen.

Ennen vuotta 1953 syntyneen maatalousyrittäjän osa-aikaeläkeoikeuteen, eläkkeen karttumiseen osa-aikaeläkkeen ajalta sekä tulevan ajan ansioon sovelletaan, mitä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa laissa säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 633

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain voimaannpanosta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain voimaannpanosta 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun lain (1281/2006) 13 §:n 2 momentti seuraavasti:

13 §

Vanhuuseläke muunnetaan vanhuuseläkkeen alkamisvuodelle vahvistetulla elinaikakertoimella, jos vanhuuseläke alkaa ennen vuotta, jona maatalousyrittäjä täyttää 62 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 634**L a k i****työntekijän eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain (395/2006) 11 §:n 1 momentti, 37 §, 52 §:n 2 momentti, 76 §:n 3 momentti, 81 §:n 1 momentti, 105—110 §, 111 §:n 3 momentti, 126 §:n 3 momentti, 129 §:n 1 momentti, 182 §:n 1 momentin 4 kohta, 191 §:n 4 momentti ja 203 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 37 ja 107—109 § osaksi laissa 1274/2006, sekä
lisätään lakiin uusi 107 a ja 107 b § seuraavasti:

11 §

Oikeus vanhuuseläkkeeseen

Työntekijällä on oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle 63—68 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta, varhennetulle vanhuuseläkkeelle 62 vuotta täyttäneeseen tai lykättylle vanhuuseläkkeelle 68 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden jälkeen. Vanhuuseläkkeen ja varhennetun vanhuuseläkkeen myöntämisen edellytyksenä on, ettei työntekijä enää ole siinä työsuhteessa, josta hän jää eläkkeelle. Sen estämättä, mitä 8 §:n 3 momentissa ja edellä tässä momentissa säädetään, vakuutetun luottamustoimen jatkaminen ei estä aikaisemmin päättäneiden työsuhteiden perusteella karttuneen vanhuuseläkkeen myöntämistä.

— — — — —

37 §

Työkyvyttömyyseläke julkisten alojen työeläkelakien mukaan myönnetyn eläkkeen perusteella

Työntekijällä on oikeus tämän lain mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke:

- 1) kunnallisen eläkelain 24 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella;
- 2) valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella; tai
- 3) valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 2 kohtaa soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n perusteella.

Lisäksi työntekijällä on oikeus tämän lain mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke

julkisten alojen palvelussuhteen jatkuessa alkaneen työkyvyttömyyden perusteella kunnallisen eläkelain 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tai valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan taikka viimeksi mainittua lainkohdtaa soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n nojalla ja hänen yksityisten alojen työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeensä määrä kuukaudessa on enintään 688,02 euroa.

52 §

Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuminen vanhuuseläkkeeksi

Työntekijällä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeen aikana tehdyn työn perusteella karttuneeseen eläkkeeseen hakemuksesta, kun hänen työkyvyttömyyseläkkeensä muuttuu 1 momentin mukaisesti vanhuuseläkkeeksi, jos työntekijä ei ole enää siinä työsuhteessa, josta hän on siirtymässä vanhuuseläkkeelle. Jos työntekijä tekee työtä muun työeläkelain kuin tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen aikana tai tämän lain tai muun työeläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen päätyttyä, työntekijällä on oikeus tämän työn perusteella karttuneeseen eläkkeeseen, kun hänelle myönnetään 11 §:ssä mainittu vanhuuseläke, varhennettu vanhuuseläke tai lykätty vanhuuseläke. Työntekijällä on oikeus edellä tarkoitetun työkyvyttömyyseläkkeen aikana tai sen päätyttyä tehdyn työn perusteella karttuneeseen eläkkeeseen myös, jos hänelle myönnetään aikaisemman työkyvyttömyyseläkkeen päättymisen jälkeen uusi työkyvyttömyyseläke, johon ei sovelleta, mitä 80 §:n 2 momentissa säädetään eläkkeen määräytymisestä entisin perustein.

76 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu etuus on ansiotulojen puuttumisen tai niiden vähäisyyden vuoksi maksettu vähimmäispäivärahan suuruisena, tulevan ajan ansiota

määrättäessä otetaan huomioon 523,61 euroa kuukaudessa. Jos etuus on työhön paluun vuoksi maksettu vähimmäispäivärahan määräisenä, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon työntekijälle maksettu vähimmäispäiväraha.

81 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Työntekijän työkyvyttömyyseläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä eläkkeen alkamisesta on kulunut viisi kalenterivuotta. Korotusta ei lisätä, jos työntekijä on täyttänyt 56 vuotta. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

105 §

Päätös ja sen tiedoksianto

Työntekijän oikeuden tämän lain mukaiseen eläkkeeseen ja eläkkeen määrän ratkaisee 106 §:ssä tarkoitettu yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos antamalla asiasta päätöksen. Eläkelaitoksen on ratkaistava eläkehakemus viipymättä saatuaan tarpeelliset selvitykset. Jos työntekijä on ollut vakuutettuna sekä yksityisten alojen että julkisten alojen työeläkelakien mukaan, eläkeasiasta antaa päätösyhdistelmän 107 §:ssä tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiva yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos tai julkisten alojen eläkelaitos.

Yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos ja Eläketurvakeskus antavat päätöksensä tiedoksi kirjeellä lähettämällä sen vastaanottajalle hänen ilmoittamaansa osoitteeseen.

Tarkemmat säännökset yksityisten alojen ratkaisevan eläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen päätöksen koneellisesta allekirjoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

106 §

Työskentelyä vain yksityisten alojen työeläkelakien mukaisilla aloilla

Jos työntekijä on kuulunut vain yksityisten

alojen työeläkelakien mukaiseen eläketurvaan, hänen eläkeasiansa ratkaisee se 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu eläkelaitos, jossa hänen yksityisten alojen työeläkelakien mukaisia työansioitaan on vakuutettu määrältään eniten kahden viimeisen kalenterivuoden aikana (*yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos*). Yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos myös maksaa eläkkeen ja hoitaa muut eläkelaitoksen tehtävät. Lisäksi se ratkaisee ja maksaa 74 §:ssä mainitun palkattoman ajan perusteella karttuneen eläkkeen sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaan karttuneen etuuden.

Vakuutettujen työansioiden määrästä riippumatta Merimieseläkekassa on yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos vanhuus-, työkyvyttömyys- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijällä on oikeus tai edunjättäjällä olisi ollut oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle merimieseläkelain 8 §:n 2 momentissa säädettyssä alennetussa eläkeiässä.

107 §

Työskentelyä sekä yksityisten että julkisten alojen työeläkelakien mukaisilla aloilla

Jos työntekijä on kuulunut sekä yksityisten alojen työeläkelain että 3 §:n 2 momentin 1—3 tai 5 kohdassa tarkoitettujen julkisten alojen työeläkelain mukaiseen eläketurvaan, työntekijä saa yksityisten alojen ja edellä mainittujen julkisten alojen työeläkelakien mukaisesta eläketurvastaan päätösyhdistelmän. Päätösyhdistelmän antava eläkelaitos (*viimeinen eläkelaitos*) myös maksaa päätösyhdistelmän mukaiset eläkkeet ja hoitaa eläkkeisiin liittyvät muut eläkelaitoksen tehtävät. Lisäksi viimeinen eläkelaitos ratkaisee ja maksaa 74 §:ssä mainitun palkattoman ajan perusteella karttuneen eläkkeen sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaan karttuneen etuuden.

Jos työntekijän työansioita on vakuutettu määrältään eniten kahden viimeisen kalenterivuoden aikana Suomen Pankin eläkesääntön, ortodoksisesta kirkosta annetun lain,

Ahvenanmaan maakuntalain tai sellaisen muun eläkesäädöksen perusteella, jota toimeenpantaessa ei noudateta 1 momentissa tarkoitettua viimeisen eläkelaitoksen järjestyä, yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos, julkisten alojen eläkelaitos ja tässä momentissa tarkoitettua eläketurvaa toimeenpaneva eläkelaitos ratkaisevat kukin omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

107 a §

Viimeisen eläkelaitoksen määräytyminen

Viimeinen eläkelaitos on se 106 §:ssä tarkoitettu eläkelaitos tai 107 §:n 1 momentissa tarkoitettujen julkisten alojen työeläkelakien mukaista eläketurvaa hoitava eläkelaitos, missä työntekijän työansioita on vakuutettu määrältään eniten kahden viimeisen kalenterivuoden aikana.

Vakuutettujen työansioiden määrästä riippumatta viimeinen eläkelaitos on vanhuus- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä julkisten alojen eläkelaitos, jos:

1) työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläkehakemuksen viireille tullessa järjestetty vain 107 §:n 1 momentissa tarkoitettujen julkisten alojen työeläkelain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa mainitun julkisten alojen työeläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään; tai

2) edunjättäjän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva oli eläketapahtumahetkellä järjestetty vain 107 §:n 1 momentissa tarkoitettujen julkisten alojen työeläkelain mukaan tai edunjättäjä oli säilyttänyt oikeutensa mainitun julkisten alojen työeläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään.

Vakuutettujen työansioiden määrästä riippumatta viimeinen eläkelaitos on työkyvyttömyyseläkeasiaa käsiteltäessä julkisten alojen eläkelaitos, jos:

1) julkisten alojen eläkelaitos arvioi työntekijän oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen julkisten alojen työ- ja virkasuhteen jatkuessa alkaneen työkyvyttömyyden perusteella kunnallisen eläkelain 24 §:n 1 momentin 1 kohdan, valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan tai viimeksi mainittua lainkohtaa

soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n nojalla;

2) työntekijä on säilyttänyt oikeutensa 1 kohdassa mainitun julkisten alojen työeläkelain mukaiseen lisäeläkeoikeuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään; tai

3) kysymys on osatyökyvyttömyyseläkkeestä ja virka- tai työsuhteessa olevan työntekijän työeläketurva on eläketapahtumahetkellä järjestetty 107 §:n 1 momentissa tarkoitettun julkisten alojen työeläkelain mukaan.

Vakuutettujen työansioden määrästä riippumatta Merimieseläkekassa on viimeinen eläkelaitos vanhuus-, työkyvyttömyys- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijällä on tai edunjättäjällä olisi ollut oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle merimieseläkelain 8 §:n 2 momentissa säädettyssä alennetussa eläkeiässä eikä julkisten alojen eläkelaitos ole 2 tai 3 momentin perusteella viimeinen eläkelaitos.

Jos työntekijä, joka on ollut vakuutettuna sekä yksityisten että julkisten alojen työeläkelakien mukaan, hakee näiden lakien perusteella osa-aikaeläkettä samasta ajankohdasta, yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos ja julkisten alojen eläkelaitos ratkaisevat kumpikin omalta osaltaan osa-aikaeläkeasian erikseen.

107 b §

Työansioihin luettavat ansiot

Määriteltäessä 106 §:n mukaista yksityisten alojen ratkaisevaa eläkelaitosta ja 107 a §:n mukaista viimeistä eläkelaitosta yksityisten alojen työeläkelakien mukaan vakuutettuihin työansioihin luetaan myös yrittäjän eläkelain ja maatalousyrittäjän eläkelain mukainen työtulo.

108 §

Neuvotteluvelvollisuus

Viimeisenä eläkelaitoksena toimivan julkisten alojen eläkelaitoksen on ennen päätöstään pyydettävä yksityisten alojen ratkaisevan eläkelaitoksen arvio työntekijän työkyvystä, jos julkisten alojen eläkelaitos ratkai-

see työntekijän oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen julkisten alojen palvelussuhteen jatkuessa alkaneen työkyvyttömyyden perusteella kunnallisen eläkelain 24 §:n 1 momentin 1 kohdan, valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan taikka viimeksi mainittua lainkohtaa soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n nojalla ja yksityisten alojen työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeen määrä kuukaudessa ylittää 688,02 euroa.

Jos yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos ja julkisten alojen eläkelaitos ovat eri mieltä työntekijän työkyvyn arvioinnista, ne ratkaisevat kumpikin omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

109 §

Eläkettä maksavan eläkelaitoksen toimivalta uutta eläkettä myönnettäessä

Eläkkeensaajalle vanhuus-, työkyvyttömyys- tai osa-aikaeläkettä maksava yksityisten tai julkisten alojen eläkelaitos hoitaa viimeisen eläkelaitoksen tehtävät, kun eläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi tai vanhuuseläkettä saavalle työntekijälle myönnetään uusi vanhuuseläke.

Jos yksityisten tai julkisten alojen eläkelaitos maksaa työkyvyttömyyseläkettä kuntoutustukena, sama eläkelaitos ratkaisee työkyvyttömyyseläkkeen jatkohakemuksen ja hoitaa muut eläkelaitoksen tehtävät työkyvyttömyyseläkeasiassa. Jos työntekijä hakee päättyneen työkyvyttömyyseläkkeensä jälkeen uudelleen työkyvyttömyyseläkettä ja tämä uusi eläke määräytyy entisin perustein, aikaisempaa työkyvyttömyyseläkettä maksanut eläkelaitos ratkaisee hakemuksen ja hoitaa muut eläkelaitoksen tehtävät työkyvyttömyyseläkeasiassa. Osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkettä koskevan hakemuksen ratkaisee kuitenkin osa-aikatyön vakuuttanut eläkelaitos.

Jos edunjättäjä sai kuollessaan yksityisten tai julkisten alojen eläkelaitoksen maksamaa eläkettä, eläkettä maksanut eläkelaitos ratkaisee edunjättäjän jälkeen myönnettävää perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ja hoitaa muut perhe-eläkettä koskevat eläkelaitoksen tehtävät.

110 §

Sopimismahdollisuus

Jos eläkeasian käsittelyn kannalta on taroituksenmukaista, eläkelaitokset voivat yksittäistapauksessa sopia, että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä noudatetaan tilanteessa, jossa sitä ei lain mukaan olisi noudatettava, tai että viimeisen eläkelaitoksen tehtävät hoitaa muu eläkelaitos kuin 107 a §:n perusteella määräytyvä viimeinen eläkelaitos taikka että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei eläkeasiassa noudateta.

Eläkkeenhakijalle on 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ilmoitettava, mikä eläkelaitos käsittelee hänen eläkeasiansa.

111 §

Eläketurvakeskuksen ratkaisuvalta ja tarkemmat säännökset

Edellä 106, 107, 107 a, 108 ja 109 §:ssä tarkoitettuna toimivaltaisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 106 ja 107 a §:ssä tarkoitetut vakuutettujen työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkasteluajat määräytyvät. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää vakuutettujen työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmästä tarkasteluajasta silloin, kun vakuutettuja työansioita on kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmältä ajalta.

126 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos eläkelaitos on yksityisten alojen ratkaisevana eläkelaitoksena tai 107 §:ssä tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut yksityisten alojen työeläkelakien mukaista eläkettä aiheettomasti. Jos viimeinen eläkelaitos on maksanut aiheettomasti julkisten alojen työeläkelakien mu-

kaista eläkettä, takaisinperinnästä päättää asianomainen julkisten alojen eläkelaitos siten kuin takaisinperinnästä asianomaisessa julkisten alojen työeläkelaiissa säädetään. Viimeinen eläkelaitos antaa takaisin perittävistä eläkkeistä päätösyhdistelmän ja perii takaisin perittävän määrän.

129 §

Muutoksen hakeminen viimeisen eläkelaitoksen päätösyhdistelmään ja EU-päätösten yhteenvetoon

Eläkelaitoksen 107 §:ssä tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä. Jos eläkelaitoksen päätös sisältyy julkisten alojen eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään, siihen haetaan muutosta ja valitusasia käsitellään siten kuin julkisten alojen työeläkelaiissa säädetään.

182 §

Työttömyysvakuutusrahaston maksu

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annettussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto maksaa Eläketurvakeskukselle maksun, jolla katetaan työttömyys- ja koulutusajan huomioon ottamisesta aiheutuva vastuuta ja kuluja:

4) evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain mukaista eläketurvaa hoitavalle Kirkon keskusrahastolle;

191 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa ei sovelleta, mitä vakuutusyhtiölain (521/2008) 30 luvun 1, 3 ja 4 §:ssä, eläkesäätiölain 132, 132 a ja 132 c §:ssä tai vakuutuslainsäädännön 165, 165 a ja 165 c §:ssä säädetään vaitiolovelvollisuudesta ja tietojen luovuttamisesta.

203 §

Tietojen antaminen vakuutusyhtyrhymän sisällä

Työeläkevakuutusyhtiöllä ja sen asiamiehellä on salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus luovuttaa samaan vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyhtyrhymään tai vakuutusyhtiölain 30 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla toisella yritykselle sellaisia vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tämän lain mukaisten tehtävien hoitamista varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lain 37, 105—107, 107 a, 107 b ja 108—110 §, 111 §:n 3 momentti, 126 §:n 3 momentti ja 129 §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 ja niitä sovelletaan eläkehakemukseen, joka tulee vireille mainittuna päivänä tai sen jälkeen. Edellä mainittujen lainkohtien sijasta sovelletaan kuitenkin ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita vastaavia sään-

nöksiä, jos työntekijällä ei ole työeläkelakien mukaisia työansioita vuoden 2004 jälkeen.

Lain 107 §:n estämättä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos järjestelyn piiriin kuuluvista eläkelaitoksista toinen soveltaa ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleita työeläkelakien säännöksiä ja toinen soveltaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen voimaan tulevia työeläkelakien säännöksiä, eivätkä nämä eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn noudattamisesta. Sama koskee tilannetta, jossa yksityisten alojen eläkelaitos olisi viimeinen eläkelaitos ja työntekijä hakee työkyvyttömyyseläkettä, joka myönnetään 52 §:n 3 momentin perusteella työkyvyttömyyseläkkeen sijaan vähentämättömänä vanhuuseläkkeenä. Näissä tilanteissa tämän lain mukaisen eläkeoikeuden ja eläkkeen määrän ratkaisee tämän lain 106 §:n mukainen yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos.

Lain 37 §:ssä, 76 §:n 3 momentissa ja 108 §:ssä mainitut rahamäärät vastaavat 96 §:ssä tarkoitetun palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 635

L a k i**merimieseläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun merimieseläkelain (1290/2006) 37 §, 52 §:n 2 momentti, 65 §:n 1 ja 2 kohta, 82 §:n 3 momentti, 87 §:n 1 momentti, 108 § ja 123 §:n 3 momentti, sekä
lisätään lakiin uusi 147 a § seuraavasti:

37 §

Työkyvyttömyyseläke julkisten alojen työeläkelakien mukaan myönnetyn eläkkeen perusteella

Työntekijällä on oikeus tämän lain mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke:

- 1) kunnallisen eläkelain 24 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella;
- 2) valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella; tai
- 3) valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 2 kohtaa soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n perusteella.

Lisäksi työntekijällä on oikeus tämän lain mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke julkisten alojen palvelussuhteen jatkuessa alkaneen työkyvyttömyyden perusteella kunnallisen eläkelain 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tai valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan taikka viimeksi mainittua lainkohtaa soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n nojalla ja hänen yksityisten

alojen työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeensä määrä kuukaudessa on enintään 688,02 euroa.

52 §

Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuminen vanhuuseläkkeeksi

Työntekijällä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeen aikana tehdyn työn perusteella karttuneeseen eläkkeeseen hakemuksesta, kun hänen työkyvyttömyyseläkkeensä muuttuu 1 momentin mukaisesti vanhuuseläkkeeksi, jos työntekijä ei ole enää siinä työsuhteessa, josta hän on siirtymässä vanhuuseläkkeelle. Jos työntekijä tekee työtä muun työeläkelain kuin tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen aikana tai tämän lain tai muun työeläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen päätyttyä, työntekijällä on oikeus tämän työn perusteella karttuneeseen eläkkeeseen, kun hänelle myönnetään 8 §:ssä mainittu vanhuuseläke, varhennettu vanhuuseläke tai lykätty vanhuuseläke. Työntekijällä on oikeus edellä tarkoitetun työkyvyttömyyseläkkeen aikana tai sen päätyttyä tehdyn työn perus-

HE 73/2009
 StVM 17/2009
 EV 75/2009

teella karttuneeseen eläkkeeseen myös, jos hänelle myönnetään työkyvyttömyyseläkkeen päättymisen jälkeen uusi työkyvyttömyyseläke, johon ei sovelleta, mitä 86 §:n 2 momentissa säädetään eläkkeen määräytymisestä entisin perustein.

65 §

Oikeus erityisiin karttumisprosentteihin

Eläkettä karttuu siten kuin 66—70 §:ssä säädetään, jos:

- 1) työntekijä jää vanhuuseläkkeelle tämän lain alaisesta työsuhteesta 8 §:n 2 momentissa säädettyssä alennetussa eläkeiässä;
- 2) työntekijä jää vanhuuseläkkeelle tämän lain alaisesta työsuhteesta 8 §:n 1 momentissa säädettyssä iässä ja eläkekassa on 108 §:n perusteella toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen; tai

82 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu etuus on ansiotulojen puuttumisen tai niiden vähäisyyden vuoksi maksettu vähimmäispäivärahan suuruisena, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon 523,61 euroa kuukaudessa. Jos etuus on työhön paluun vuoksi maksettu vähimmäispäivärahan suuruisena, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon työntekijälle maksettu vähimmäispäiväraha.

87 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Työntekijän työkyvyttömyyseläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä eläkkeen alkamisesta on kulunut viisi kalenterivuotta. Korotusta ei lisätä, jos työntekijä on täyttänyt 56 vuotta. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

108 §

Toimivaltainen eläkelaitos

Tämän lain mukainen toimivaltainen eläkelaitos ja sen tehtävät määräytyvät siten kuin työntekijän eläkelain 106, 107, 107 a, 107 b ja 108—111 §:ssä säädetään yksityisten alojen ratkaisevasta eläkelaitoksesta ja viimeisestä eläkelaitoksesta.

123 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos eläkekassa on yksityisten alojen ratkaisevana eläkelaitoksena tai viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut yksityisten alojen työeläkelakien mukaista eläkettä aiheettomasti. Jos eläkekassa viimeisenä eläkelaitoksena on maksanut aiheettomasti julkisten alojen työeläkelakien mukaista eläkettä, takaisinperinnästä päättää asianomainen julkisten alojen eläkelaitos siten kuin takaisinperinnästä asianomaisessa julkisten alojen työeläkelaiissa säädetään. Eläkekassa antaa viimeisenä eläkelaitoksena takaisin perittävistä eläkkeistä päätösyhdistelmän ja perii takaisin perittävän määrän.

147 a §

Konkurssipesän vastuu eläkevakuutusmaksuista

Jos työnantaja asetetaan konkurssiin, työnantajan tähän lakiin perustuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät konkurssin alkamisesta lukien konkurssipesälle. Eläkevakuutusmaksut konkurssin ajalta maksaa konkurssipesä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lain 37 §, 65 §:n 1 ja 2 kohta, 108 § ja 123 §:n 3 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 ja niitä sovelletaan eläkehakemukseen, joka tulee viille mainittuna päivänä tai sen jälkeen.

Edellä mainittujen lainkohtien sijasta sovelletaan kuitenkin ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita vastaavia säännöksiä, jos työntekijällä ei ole työeläkelakien mukaisia vakuutettuja työansioita vuoden 2004 jälkeen.

Lain 108 §:n estämättä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos järjestelyn piiriin kuuluvista eläkelaitoksista toinen soveltaa ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleita työeläkelakien säännöksiä ja toinen soveltaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen voimaan tulevia työeläkelakien säännöksiä, eivätkä nämä eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn noudattamisesta. Sama koskee tilannetta, jossa

yksityisten alojen eläkelaitos olisi viimeinen eläkelaitos ja työntekijä hakee työkyvyttömyyseläkettä, joka myönnetään 52 §:n 3 momentin perusteella työkyvyttömyyseläkkeen sijaan vähentämättömänä vanhuuseläkkeenä. Näissä tilanteissa tämän lain mukaisen eläkeoikeuden ja eläkkeen määrän ratkaisee työntekijän eläkelain 106 §:n mukainen yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos.

Lain 37 §:ssä ja 82 §:n 3 momentissa mainitut rahamäärät vastaavat työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitetun palkkakertojen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 636

Laki**yrittäjän eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun yrittäjän eläkelain (1272/2006) 2 §:n 1 momentin 2 kohta ja
muutetaan 34 §, 49 §:n 2 momentti, 70 §:n 4 momentti, 75 §:n 1 momentti, 96 §, 107 §:n 3 momentti, 125 §:n 1 momentti ja 146 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 34 § osaksi laissa 1099/2008, seuraavasti:

34 §

Työkyvyttömyyseläke julkisten alojen työeläkelakien mukaan myönnetyn eläkkeen perusteella

Yrittäjällä on oikeus tämän lain mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke:

- 1) kunnallisen eläkelain (549/2003) 24 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella;
- 2) valtion eläkelain (1295/2006) 35 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella; tai
- 3) valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 2 kohtaa soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 13 §:n perusteella.

Lisäksi yrittäjällä on oikeus tämän lain mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke julkisten alojen palvelussuhteen jatkuessa alkaneen työkyvyttömyyden perusteella kunnallisen eläkelain 24 §:n 1 momentin 1 koh-

dan tai valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan taikka viimeksi mainittua lainkohdan eläkelain 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n nojalla ja hänen yksityisten alojen työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeensä määrä kuukaudessa on enintään 688,02 euroa.

49 §

Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuminen vanhuuseläkkeeksi

Yrittäjällä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeen aikana harjoitetun yrittäjätoiminnan perusteella karttuneeseen eläkkeeseen hakeuksesta, jos hänen työkyvyttömyyseläkkeensä muuttuu 1 momentin mukaisesti vanhuuseläkkeeksi. Jos yrittäjä harjoittaa yrittäjätoimintaa muun työeläkelain kuin tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen aikana tai tämän lain tai muun työeläkelain

mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen päätyttyä, yrittäjällä on oikeus tämän yrittäjätoiminnan perusteella karttuneeseen eläkkeeseen, jos hänelle myönnetään 8 §:ssä mainittu vanhuuseläke, varhennettu vanhuuseläke tai lykätty vanhuuseläke. Yrittäjällä on oikeus edellä tarkoitetun työkyvyttömyyseläkkeen aikana tai sen päätyttyä harjoitetun yrittäjätoiminnan perusteella karttuneeseen eläkkeeseen myös, jos hänelle myönnetään työkyvyttömyyseläkkeen päättymisen jälkeen uusi työkyvyttömyyseläke, johon ei sovelleta, mitä 74 §:n 2 momentissa säädetään eläkkeen määräytymisestä entisin perustein.

70 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Jos 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu etuus on ansiotulojen puuttumisen tai niiden vähäisyyden vuoksi maksettu vähimmäispäivärahan suuruisena, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon 523,61 euroa kuukaudessa. Jos etuus on työskentelyn vuoksi maksettu vähimmäispäivärahan suuruisena, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon yrittäjälle maksettu vähimmäispäiväraha.

75 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Yrittäjän työkyvyttömyyseläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä eläkkeen alkamisesta on kulunut viisi kalenterivuotta. Korotusta ei lisätä, jos yrittäjä on täyttänyt 56 vuotta. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

96 §

Toimivaltainen eläkelaitos

Tämän lain mukainen toimivaltainen eläkelaitos ja sen tehtävät määräytyvät siten kuin työntekijän eläkelain 106, 107, 107 a,

107 b ja 108—111 §:ssä säädetään yksityisten alojen ratkaisevasta eläkelaitoksesta ja viimeisestä eläkelaitoksesta.

107 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos eläkelaitos on yksityisten alojen ratkaisevana eläkelaitoksena tai viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut yksityisten alojen työeläkelakien mukaista eläkettä aiheettomasti. Jos viimeinen eläkelaitos on maksanut aiheettomasti julkisten alojen työeläkelakien mukaista eläkettä, takaisinperinnästä päättää asianomainen julkisten alojen eläkelaitos siten kuin asianomaisessa julkisten alojen työeläkelaiissa säädetään. Viimeinen eläkelaitos antaa takaisinperittävistä eläkkeistä päätösyhdistelmän ja perii takaisin perittävän määrän.

125 §

Muutoksen hakeminen viimeisen eläkelaitoksen päätösyhdistelmään ja EU-päätösten yhteenvetoon

Eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä. Jos eläkelaitoksen päätös sisältyy julkisten alojen eläkelaitoksen viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään, siihen haetaan muutosta ja valitusasia käsitellään siten kuin julkisten alojen eläkelaeissa säädetään.

146 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa ei sovelleta, mitä vakuutusyhtiölain (521/2008) 30 luvun 1, 3 ja 4 §:ssä, vakuutuslainsäädännön 165, 165 a

ja 165 c §:ssä tai eläkesäätiölain (1774/1995) 132, 132 a ja 132 c §:ssä säädetään vaitiolovelvollisuudesta ja tietojen luovuttamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lain 34 ja 96 §, 107 §:n 3 momentti sekä 125 §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 ja niitä sovelletaan eläkeasiaan, joka tulee vireille mainittuna päivänä tai sen jälkeen. Edellä mainittujen lainkohtien sijasta sovelletaan kuitenkin ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita vastaavia säännöksiä, jos yrittäjällä ei ole työeläkelakien mukaisia vakuutettuja työansioita vuoden 2004 jälkeen. Kumottavaa 2 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2011.

Lain 96 §:n estämättä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos järjestelyn piiriin kuuluvista eläkelaitoksista toinen soveltaa ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voi-

massa olleita työeläkelakien säännöksiä ja toinen soveltaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen voimaan tulevia työeläkelakien säännöksiä, eivätkä nämä eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn noudattamisesta. Sama koskee tilannetta, jossa yksityisten alojen eläkelaitos olisi viimeinen eläkelaitos ja yrittäjä hakee työkyvyttömyyseläkettä, joka myönnetään 49 §:n 3 momentin perusteella työkyvyttömyyseläkkeen sijaan vähentämättömänä vanhuuseläkkeenä. Näissä tilanteissa tämän lain mukaisen eläkeoikeuden ja eläkkeen määrän ratkaisee työntekijän eläkelain 106 §:n mukainen yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos.

Lain 34 §:ssä ja 70 §:n 4 momentissa mainitut rahamäärät vastaavat työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitetun palkkakertoinen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 637

L a k i**maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 2 §:n 1 momentin 2 kohta sekä
muutetaan 48 ja 91 § sekä 101 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 48 § osaksi laissa 1101/2008, seuraavasti:

48 §

Työkyvyttömyyseläke julkisten alojen työeläkelakien mukaan myönnetyn eläkkeen perusteella

Maatalousyrittäjällä on oikeus tämän lain mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke:

- 1) kunnallisen eläkelain (549/2003) 24 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella;
- 2) valtion eläkelain (1295/2006) 35 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella; tai
- 3) valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 2 kohtaa soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 13 §:n perusteella.

Lisäksi maatalousyrittäjällä on oikeus tämän lain mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty työkyvyttömyyseläke julkisten alojen palvelussuhteen jatkuessa alkaneen työkyvyttömyyseläkkeen perusteella kunnallisen eläkelain 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tai valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella taikka viimeksi mainittua lainkohtaa soveltaen evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain 6 §:n tai Kansaneläkelaitoksesta annetun lain

13 §:n nojalla ja hänen yksityisten alojen työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeensä määrä kuukaudessa on enintään 688,02 euroa.

91 §

Toimivaltainen eläkelaitos

Tämän lain mukainen toimivaltainen eläkelaitos ja sen tehtävät määräytyvät siten kuin työntekijän eläkelain 106, 107, 107 a, 107 b ja 108—111 §:ssä säädetään yksityisten alojen ratkaisevasta eläkelaitoksesta ja viimeisestä eläkelaitoksesta.

101 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös, jos eläkelaitos on yksityisten alojen ratkaisevana eläkelaitoksena tai viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksanut yksityisten alojen työeläkelakien mukaista eläkettä aiheettomasti. Jos viimeinen eläkelaitos on maksanut aiheettomasti julkisten alojen työeläkelakien mukaista eläkettä, ta-

kaisinperinnästä päättää asianomainen julkisten alojen eläkelaitos siten kuin takaisinperinnästä asianomaisessa julkisten alojen työeläkelaisissa säädetään. Viimeinen eläkelaitos antaa takaisin perittävistä eläkkeistä päätösyhdistelmän ja perii takaisin perittävän määrän.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lain 48 ja 91 § sekä 101 §:n 3 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 ja niitä sovelletaan eläkeasiaan, joka tulee vireille mainittuna päivänä tai sen jälkeen. Edellä mainittujen lainkohtien sijasta sovelletaan kuitenkin ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita vastaavia säännöksiä, jos maatalousyrittäjällä ei ole työeläkelakien mukaisia vakuutettuja työansioita vuoden 2004 jälkeen. Kumottavaa 2 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2011.

Lain 91 §:n estämättä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos järjestelyn

piiriin kuuluvista eläkelaitoksista toinen soveltaa ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleita työeläkelakien säännöksiä ja toinen soveltaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen voimaan tulevia työeläkelakien säännöksiä, eivätkä nämä eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn noudattamisesta. Sama koskee tilannetta, jossa yksityisten alojen eläkelaitos olisi viimeinen eläkelaitos ja maatalousyrittäjä hakee työkyvyttömyyseläkettä, joka myönnetään 58 §:n 4 kohdan perusteella työkyvyttömyyseläkkeen sijaan vähentämättömänä vanhuuseläkkeenä. Näissä tilanteissa tämän lain mukaisen eläkeoikeuden ja eläkkeen määrän ratkaisee työntekijän eläkelain 106 §:n mukainen yksityisten alojen ratkaiseva eläkelaitos.

Tämän lain 48 §:ssä mainittu rahamäärä vastaa työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitettua palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 638

Laki

kunnallisen eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun kunnallisen eläkelain (549/2003) 24 §:n 1 momentin 3 kohta, 32 §:n 1 momentti, 52 §:n 4 momentti, 72 §:n otsikko ja 1 momentti, 103—106 §, 107 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 136 §:n 2 momentti ja 153 §:n 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 32 §:n 1 momentti ja 72 §:n otsikko laissa 713/2004, 52 §:n 4 momentti, 72 §:n 1 momentti ja 103 § laissa 1188/2003 ja mainitussa laissa 713/2004, 104—106 §, 107 §:n 3 momentti ja 153 §:n 4 momentti laissa 1293/2006 sekä 107 §:n 1 momentti laissa 1006/2007, seuraavasti:

24 §

Työkyvyttömyyseläke

Työntekijällä on oikeus saada työkyvyttömyyseläkettä:

3) jos hänelle on myönnetty muun julkisten alojen eläkelain taikka yksityisten alojen eläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke, tai hänelle on tämän lain alaisen palvelussuhteen päätyttyä myönnetty myöhempään virka- tai työsuhteeseen perustuva muun kuin edellä mainitun työeläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke.

van kuukauden alusta. Tällöin osatyökyvyttömyyseläke muuttuu täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi. Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen aikana tehdyn työn perusteella ansaittuun eläkkeeseen on oikeus hakemuksesta aikaisintaan 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, jos työntekijä ei ole enää siinä palvelussuhteessa, josta hän on siirtymässä eläkkeelle, tai siitä ajankohdasta, jona työkyvyttömyyseläkkeen päätyttyä myönnetään sellainen uusi eläke, jota ei määrätä entisin perustein.

52 §

Eläkkeeseen oikeuttavat etuudet

Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuminen vanhuuseläkkeeksi ja oikeus eläkkeen aikana karttuneeseen uuteen eläkkeeseen

Työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi 63 vuoden iän täyttämistä seuraa-

Jos eläkkeensaajalla on oikeus eläkkeeseen kahden tai useamman työeläkelain mukaan, 1—3 momentissa mainituista ansioista karttuneen eläkkeen osan käsittelee ja ratkaisee 7 luvussa tarkoitettu viimeinen eläkelaitos

HE 73/2009
StVM 17/2009
EV 75/2009

tai, jos viimeistä eläkelaitosta koskevia säännöksiä ei sovelleta, työntekijän eläkelain 106 §:ssä tarkoitettu eläkelaitos tai, jos työntekijällä ei ole yksityisten alojen eläkelakien mukaan vakuutettuja työansioita, se eläkelaitos, jossa eläketurva on järjestetty viimeisen ansiotyön perusteella. Vastuu näiden etuuskien perusteella karttuneesta eläkkeestä jaetaan eläkelaitosten kesken siten kuin työntekijän eläkelain 178 §:ssä säädetään.

72 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Työkyvyttömyyseläkkeeseen lisätään kertakorotus sen kalenterivuoden alusta, johon mennessä eläkkeen alkamisesta on kulunut viisi kalenterivuotta. Korotus määrätään työntekijän iän mukaan korotusvuoden alussa siten, että iän ollessa 24—26 vuotta korotusprosentti on 21. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 0,7 prosenttiyksiköllä. Korotusta ei lisätä, jos työntekijä on täyttänyt 56 vuotta. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

103 §

Viimeisen eläkelaitoksen järjestely

Jos työntekijä on kuulunut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain taikka yksityisten alojen työeläkelain mukaiseen eläketurvaan, työntekijä saa edellä mainittujen työeläkelakien mukaisesta eläketurvastaan päätösyhdistelmän. Päätösyhdistelmän antava eläkelaitos (*viimeinen eläkelaitos*) myös maksaa päätösyhdistelmän mukaiset eläkkeet ja hoitaa eläkkeisiin liittyvät muut tehtävät. Lisäksi viimeinen eläkelaitos ratkaisee ja maksaa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaan karttuneen etuuden.

Jos työntekijän työansioita on vakuutettu määrältään eniten kahden viimeisen kalenterivuoden aikana Suomen Pankin eläkesäännön, ortodoksisesta kirkosta annetun lain, Ahvenanmaan maakuntalain tai sellaisen muun eläkesäädöksen perusteella, jota toi-

meenpantaessa ei noudateta 1 momentissa tarkoitettua viimeisen eläkelaitoksen järjestyä, kunnallinen eläkelaitos ratkaisee omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

104 §

Kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena

Kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos, jos työntekijällä on tämän lain piiriin kuuluvia työansioita määrältään enemmän kuin muun julkisen alan eläkelain tai kaikkien yksityisten alojen eläkelakien mukaisia työansioita yhteensä kahden viimeisen kalenterivuoden aikana.

Työansioiden määrästä riippumatta kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos vanhuus- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos:

1) työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläkehakemuksen viereille tullessa järjestetty vain tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella;

2) edunjättäjän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva oli eläketapahtumahetkellä järjestetty vain tämän lain mukaan tai edunjättäjä oli säilyttänyt oikeutensa tämän tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Työansioiden määrästä riippumatta kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos työkyvyttömyyseläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläketapahtumahetkellä järjestetty tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän lain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Jos työntekijä, joka on ollut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain

tai yksityisten alojen työeläkelain mukaisessa palvelussuhteessa, hakee osa-aikaeläkettä kahden tai useamman eläkelain mukaan samasta ajankohdasta, kunnallinen eläkelaitos ratkaisee omalta osaltaan osa-aikaeläkkeen erikseen.

105 §

Neuvotteluvelvollisuus

Jos kunnallinen eläkelaitos tässä luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen 24 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ja yksityisten työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeen määrä kuukaudessa ylittää 688,02 euroa, kunnallisen eläkelaitoksen on ennen päätöstään pyydettävä työntekijän eläkelain 106 §:ssä tarkoitettulta yksityisten alojen ratkaisevalta eläkelaitokselta arvio eläkkeenhakijan työkyvystä. Jos kunnallinen eläkelaitos ja yksityisten alojen eläkelaitos ovat tällöin eläkkeenhakijan työkyvyn arvioinnista eri mieltä, ne ratkaisevat kumpikin omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

106 §

Kunnallinen eläkelaitos viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

Kunnallinen eläkelaitos on viimeinen eläkelaitos, jos se maksaa vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai osa-aikaeläkettä tai on maksanut työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea tai kuntoutusrahaa ja:

- 1) vanhuuseläkkeen saajalle myönnetään uusi vanhuuseläke;
- 2) eläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi;
- 3) kuntoutustukea saava hakee jatkoeläkettä;
- 4) työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuella olleelle tai kuntoutusrahaa saaneelle myönnetään uusi eläke entisin perustein;
- 5) työttömyyseläkkeellä oleva hakee työkyvyttömyyseläkettä; tai
- 6) eläkettä saaneen edunjättäjän jälkeen haetaan perhe-eläkettä.

Osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkettä koskevan hakemuksen ratkaisee kuitenkin osa-aikatyön vakuuttanut eläkelaitos.

107 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

Edellä 103—106 §:ssä tarkoitettuna viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 104 §:n 1 momentissa tarkoitettu työansioden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aika määräytyy. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan myös säätää työansioden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmästä tarkasteluajasta, jos työansioita on kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmältä ajalta.

Jos eläkeasian käsittelyn kannalta on tarkoituksenmukaista, eläkelaitokset voivat yksittäistapauksessa sopia, että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä noudatetaan tilanteessa, jossa sitä ei lain mukaan olisi noudatettava, tai että viimeisen eläkelaitoksen tehtävät hoitaa muu eläkelaitos kuin lain perusteella määräytyvä viimeinen eläkelaitos taikka että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei eläkeasiassa noudateta. Eläkkeenhakijalle on tällöin ilmoitettava, mikä eläkelaitos käsittelee hänen eläkeasiansa.

136 §

Viimeisen eläkelaitoksen kustannukset

Jos 103 §:ssä tarkoitettu eläkelaitos on viimeisenä eläkelaitoksena maksanut tämän lain mukaista eläkettä, nämä eläkekustannukset korkoineen korvataan sille siten kuin 1 momentissa säädetään.

153 §

Muutoksen hakeminen

Kunnallisen eläkelaitoksen 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä. Jos kunnallisen eläkelaitoksen päätös sisältyy muun

eläkelaitoksen 103 §:ssä tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään, siihen haetaan muutosta ja valitusasia käsitellään siten kuin muussa julkisten alojen eläkelaiissa tai yksityisten alojen eläkelaiissa säädetään. Tällöin muun julkisten alojen eläkelaitoksen tai yksityisten alojen eläkelaitoksen on pyydettävä valituksesta kunnallisen eläkelaitoksen lausunto siltä osin kuin valitus koskee tämän lain mukaista eläketurvaa. Lausuntoa ei pyydetä, jos valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lain 24 §:n 1 momentin 3 kohta, 52 §:n 4 momentti, 103—106 §, 107 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 136 §:n 2 momentti ja 153 §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 ja niitä sovelletaan eläkehakemukseen, joka tulee vireille mainittuna päivänä tai sen jälkeen. Edellä mainittujen lainkohtien sijasta sovelletaan kuitenkin ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita vastaavia säännöksiä, jos

työntekijällä ei ole työeläkelakien mukaisia työansioita vuoden 2004 jälkeen.

Lain 103 §:n estämättä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos järjestelyn piiriin kuuluvista eläkelaitoksista toinen soveltaa ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleita työeläkelakien säännöksiä ja toinen soveltaa vuoden 2005 alusta tai sen jälkeen voimaan tulleita työeläkelakien säännöksiä, elleivät eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn noudattamisesta. Sama koskee tilannetta, jossa yksityisten alojen eläkelaitos olisi viimeinen eläkelaitos ja työntekijä hakee työkyvyttömyyseläkettä, joka myönnetään edellä 32 §:n 2 momentin perusteella työkyvyttömyyseläkkeen sijaan vanhuuseläkkeenä.

Tämän lain 105 §:ssä mainittu rahamäärä vastaa työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitettua palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 639

L a k i**valtion eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun valtion eläkelain (1295/2006) 36 §, 50 §:n 2 momentti, 63 §:n 3 momentti, 71 §:n 2 momentti, 109—112 ja 114 § sekä 163 §:n 1 momentti seuraavasti:

36 §

*Työkyvyttömyyseläke muun työeläkelain
mukaan myönnetyn eläkkeen perusteella*

Työntekijällä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen, jos hänelle on myönnetty muun julkisten alojen eläkelain taikka yksityisten alojen eläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke tai hänelle on tämän lain mukaisen palveluksen päätyttyä myönnetty myöhemmän virka- tai työsuhteeseen perustuva muun kuin edellä mainitun työeläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke. Tällöin tämän lain mukainen työkyvyttömyyseläke myönnetään täytenä eläkkeenä tai osatyökyvyttömyyseläkkeenä sen mukaan kuin sen perusteena oleva eläke on myönnetty.

50 §

*Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuminen
vanhuuseläkkeeksi ja oikeus työkyvyttömyyseläkkeen aikana karttuneeseen uuteen eläkkeeseen*

Työntekijällä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeen aikana tehdyn työn perusteella karttuneeseen eläkkeeseen hakemuksesta, jos hänen työkyvyttömyyseläkkeensä muuttuu

1 momentin mukaisesti vanhuuseläkkeeksi. Jos työntekijä tekee työtä muun työeläkelain kuin tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen aikana tai tämän lain tai muun työeläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen päätyttyä, työntekijällä on oikeus tämän työn perusteella karttuneeseen eläkkeeseen, kun hänelle myönnetään 8 §:ssä mainittu vanhuuseläke, varhennettu vanhuuseläke tai lykätty vanhuuseläke. Työntekijällä on oikeus edellä tarkoitetun työkyvyttömyyseläkkeen aikana tai sen päätyttyä tehdyn työn perusteella karttuneeseen eläkkeeseen myös, jos hänelle myönnetään aikaisemman työkyvyttömyyseläkkeen päättymisen jälkeen uusi työkyvyttömyyseläke, johon ei sovelleta, mitä 67 §:n 2 momentissa säädetään eläkkeen määräytymisestä entisin perustein.

63 §

Tulevan ajan eläkkeen perusteena olevat ansiot

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu etuus on ansiotulojen puuttumisen tai niiden vähäisyyden vuoksi maksettu vähimmäispäivärahan suuruisena, tulevan ajan ansiota

määrättäessä otetaan huomioon 523,61 euroa kuukaudessa. Jos etuus on työhön paluun vuoksi maksettu vähimmäispäivärahan suuruisena, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon työntekijälle maksettu vähimmäispäiväraha.

71 §

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotus

Kertakorotus lasketaan työntekijälle myönnetyn tämän lain mukaisen eläkkeen määrän perusteella. Korotus määrätään työntekijän iän mukaan korotusvuoden alussa siten, että korotusprosentti on 21, jos työntekijä on korotusvuoden alussa 24—26-vuotias. Korotusprosentti pienenee kutakin ikävuotta kohden 0,7 prosenttiyksiköllä. Korotusta ei lisätä, jos työntekijä on korotusvuoden alussa täyttänyt 56 vuotta. Kertakorotusta ei lisätä kuntoutuskorotukseen.

109 §

Viimeisen eläkelaitoksen järjestely

Jos työntekijä on kuulunut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain taikka yksityisten alojen työeläkelain mukaiseen eläketurvaan, työntekijä saa edellä mainittujen työeläkelakien mukaisesta eläketurvastaan päätösyhdistelmän. Päätösyhdistelmän antava eläkelaitos (*viimeinen eläkelaitos*) myös maksaa päätösyhdistelmän mukaiset eläkkeet ja hoitaa eläkkeisiin liittyvät muut tehtävät. Lisäksi viimeinen eläkelaitos ratkaisee ja maksaa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain mukaan karttuneen etuuden.

Jos työntekijän työansioita on vakuutettu määrältään eniten kahden viimeisen kalenterivuoden aikana Suomen Pankin eläkesääntön, ortodoksisesta kirkosta annetun lain, Ahvenanmaan maakuntalain tai sellaisen muun eläkesäädöksen perusteella, jota toimeenpantaessa ei noudateta 1 momentissa tarkoitettua viimeisen eläkelaitoksen järjeste-

lyä, Valtiokonttori ratkaisee omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

110 §

Valtiokonttori viimeisenä eläkelaitoksena

Valtiokonttori on viimeinen eläkelaitos, jos työntekijällä on tämän lain piiriin kuuluvia työansioita määrältään enemmän kuin muun julkisten alojen eläkelain tai kaikkien yksityisten alojen eläkelakien mukaisia työansioita yhteensä kahden viimeisen kalenterivuoden aikana.

Työansioiden määrästä riippumatta Valtiokonttori on viimeinen eläkelaitos vanhuus- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos:

1) työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläkehakemuksen viereille tullessa järjestetty vain tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän lain tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain mukaisen palveluksen yhdenjaksoisuuden perusteella;

2) edunjäntäjän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva oli eläketapahtumahetkellä järjestetty vain tämän lain mukaan tai edunjäntäjä oli säilyttänyt oikeutensa tämän tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain mukaisen palveluksen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Työansioiden määrästä riippumatta Valtiokonttori on viimeinen eläkelaitos työkyvyttömyyseläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläketapahtumahetkellä järjestetty tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän lain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain mukaisen palveluksen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Jos työntekijä, joka on ollut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain tai yksityisten alojen työeläkelain mukaisessa palveluksessa, hakee osa-aikaeläkettä kahden tai useamman eläkelain mukaan samasta ajankohdasta, Valtiokonttori ratkaisee omalta osaltaan osa-aikaeläkkeen erikseen.

111 §

Neuvotteluvelvollisuus

Jos Valtiokonttori tässä luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen tämän lain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ja yksityisten alojen työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeen määrä kuukaudessa ylittää 688,02 euroa, Valtiokonttorin on ennen päätöstään pyydettävä työntekijän eläkelain 106 §:ssä tarkoitettulta yksityisten alojen ratkaisevalta eläkelaitokselta arvio eläkkeenhakijan työkyvystä.

Jos Valtiokonttori ja yksityisten alojen eläkelaitos ovat tällöin eläkkeenhakijan työkyvyn arvioinnista eri mieltä, ne ratkaisevat eläkeasian erikseen.

112 §

Valtiokonttori viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

Valtiokonttori on viimeinen eläkelaitos, jos se maksaa vanhuus-, työkyvyttömyys- tai osa-aikaeläkettä tai on maksanut työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea tai kuntoutusrahaa ja:

- 1) vanhuuseläkkeen saajalle myönnetään uusi vanhuuseläke;
- 2) eläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi;
- 3) kuntoutustukea saava hakee jatkoeläkettä;
- 4) työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuella olleelle tai kuntoutusrahaa saaneelle myönnetään uusi eläke entisin perustein; tai
- 5) eläkettä saaneen edunjättäjän jälkeen haetaan perhe-eläkettä.

Osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkettä koskevan hakemuksen ratkaisee kuitenkin osa-aikatyön vakuuttanut eläkelaitos.

114 §

Tarkemmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

Jos eläkeasian käsittelyn kannalta on taroituksenmukaista, eläkelaitokset voivat yk-

sittäistapauksessa sopia, että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä noudatetaan tilanteessa, jossa sitä ei lain mukaan olisi noudatettava, tai että viimeisen eläkelaitoksen tehtävät hoitaa muu eläkelaitos kuin lain perusteella määräytyvä viimeinen eläkelaitos taikka että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei eläkeasiassa noudateta. Eläkkeenhakijalle on tällöin ilmoitettava, missä eläkelaitoksessa hänen eläkeasiaansa hoidetaan.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä eläkelaitos on tämän luvun säännösten mukaan toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, Eläketurvakeskus ratkaisee asian eläkelaitoksen pyynnöstä. Eläketurvakeskuksen tässä asiassa antamaan päätökseen ei saa haakea muutosta.

Edellä 109—112 §:ssä tarkoitettuna viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 110 §:n 1 momentissa tarkoitettu työansioiden kahden vuoden tarkastelu-aika määräytyy. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää työansioiden kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmästä tarkasteluajasta silloin, jos työansioita on kahden vuoden tarkastelu-aikaa lyhyemmältä ajalta.

163 §

Muutoksen hakeminen viimeisen eläkelaitoksen päätösyhdistelmään ja EU-päätösten yhteenvetoon

Valtiokonttorin 7 luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään päätöksestä. Jos Valtiokonttorin päätös sisältyy muun eläkelaitoksen 109 §:ssä tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena antamaan päätösyhdistelmään, siihen haetaan muutosta ja valitusasia käsitellään siten kuin muussa julkisten alojen eläkelaiissa tai yksityisten alojen eläkelaiissa säädetään. Tällöin muun julkisten alojen eläkelaitoksen tai yksityisten alojen eläkelaitoksen on pyydettävä valituksesta Valtiokonttorin lausunto siltä osin kuin valitus koskee tämän lain mukaista eläketurvaa. Lausuntoa ei pyydetä, jos

valitus koskee yksinomaan työkyvyn arviointia.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Lain 36, 109—112 ja 114 § sekä 163 §:n 1 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 ja niitä sovelletaan eläkehakemukseen, joka tulee vireille mainittuna päivänä tai sen jälkeen. Edellä mainittujen lainkohtien sijasta sovelletaan kuitenkin ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita vastaavia säännöksiä, jos työntekijällä ei ole työeläkelakien mukaisia työansioita vuoden 2004 jälkeen.

Lain 109 §:n estämättä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos järjestelyn piiriin kuuluvista eläkelaitoksista toinen so-

veltaa ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleita työeläkelakien säännöksiä ja toinen soveltaa vuoden 2005 alusta tai sen jälkeen voimaan tulleita työeläkelakien säännöksiä, elleivät eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn noudattamisesta. Sama koskee tilannetta, jossa yksityisten alojen eläkelaitos olisi viimeinen eläkelaitos ja työntekijä hakee työkyvyttömyyseläkettä, joka myönnetään edellä 50 §:n 3 momentin perusteella työkyvyttömyyseläkkeen sijaan vanhuuseläkkeenä.

Tämän lain 111 §:ssä mainittu rahamäärä vastaa työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitetun palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Ennen lain täytäntöönpanoa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveystoiministeri *Liisa Hyssälä*

N:o 640

Laki**evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 18 päivänä huhtikuuta 2008 annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (261/2008) 19—22 ja 24 § seuraavasti:

19 §

Viimeisen eläkelaitoksen järjestely

Jos työntekijä on kuulunut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain taikka yksityisten alojen työeläkelain mukaiseen eläketurvaan, työntekijä saa edellä mainittujen työeläkelakien mukaisesta eläketurvastaan päätösyhdistelmän. Päätösyhdistelmän antava eläkelaitos (*viimeinen eläkelaitos*) myös maksaa päätösyhdistelmän mukaiset eläkkeet ja hoitaa eläkkeisiin liittyvät muut tehtävät. Lisäksi viimeinen eläkelaitos ratkaisee ja maksaa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) mukaan karttuneen etuuden.

Jos työntekijän työansioita on vakuutettu määrältään eniten kahden viimeisen kalenterivuoden aikana Suomen Pankin eläkesääntön, ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006), Ahvenanmaan maakuntalain tai sellaisen muun eläkesäädöksen perusteella, jota toimeenpantaessa ei noudateta 1 momentissa tarkoitettua viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä, Kirkon keskusrahasto ratkaisee omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

20 §

Kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitoksena

Kirkon keskusrahasto on viimeinen eläkelaitos, jos työntekijällä on tämän lain piiriin kuuluvia työansioita määrältään enemmän kuin muun julkisen alan eläkelain tai kaikkien yksityisten alojen eläkelakien mukaisia työansioita yhteensä kahden viimeisen kalenterivuoden aikana.

Työansioiden määrästä riippumatta Kirkon keskusrahasto on viimeinen eläkelaitos vanhuus- tai perhe-eläkeasiaa käsiteltäessä, jos:

1) työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläkehakemuksen viireille tullessa järjestetty vain tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän tai muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella;

2) edunjättäjän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva oli eläketapahtumahetkellä järjestetty vain tämän lain mukaan tai edunjättäjä oli säilyttänyt oikeutensa tämän tai

HE 73/2009
 StVM 17/2009
 EV 75/2009

muun julkisen alan eläkelain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Työansioiden määrästä riippumatta Kirkon keskusrahasto on viimeinen eläkelaitos työkyvyttömyyseläkeasiaa käsiteltäessä, jos työntekijän virka- tai työsuhteeseen perustuva eläketurva on eläketapahtumahetkellä järjestetty tämän lain mukaan tai työntekijä on säilyttänyt oikeutensa tämän lain mukaiseen lisäeläkeosuuteen taikka henkilökohtaiseen eläkeikään tai erityiseläkeikään tämän lain alaisen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden perusteella.

Jos työntekijä, joka on ollut sekä tämän lain että muun julkisten alojen työeläkelain tai yksityisten alojen työeläkelain mukaisessa palvelussuhteessa hakee osa-aikaeläkettä kahden tai useamman eläkelain mukaan samasta ajankohdasta, Kirkon keskusrahasto ratkaisee omalta osaltaan osa-aikaeläkkeen erikseen.

21 §

Neuvotteluvollisuus

Jos Kirkon keskusrahasto tässä luvussa tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena ratkaisee oikeuden työkyvyttömyyseläkkeeseen valtion eläkelain 35 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla ja yksityisten työeläkelakien mukaisen karttuneen eläkkeen määrä kuukaudessa ylittää 688,02 euroa, Kirkon keskusrahaston on ennen päätöstään pyydettävä työntekijän eläkelain 106 §:ssä tarkoitettulta yksityisten alojen ratkaisevalta eläkelaitokselta arvio eläkkeenhakijan työkyvystä. Jos Kirkon keskusrahasto ja yksityisten alojen eläkelaitos ovat tällöin eläkkeenhakijan työkyvyn arvioinnista eri mieltä, ne ratkaisevat kumpikin omalta osaltaan eläkeasian erikseen.

22 §

Kirkon keskusrahasto viimeisenä eläkelaitoksena uutta eläkettä myönnettäessä

Kirkon keskusrahasto on viimeinen eläkelaitos, jos se maksaa vanhuus-, työkyvyttö-

myys-, tai osa-aikaeläkettä tai on maksanut työkyvyttömyyseläkettä, kuntoutustukea tai kuntoutusrahaa ja:

1) vanhuuseläkkeen saajalle myönnetään uusi vanhuuseläke;

2) eläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi;

3) kuntoutustukea saava hakee jatkoeläkettä;

4) työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutustuella olleelle tai kuntoutusrahaa saaneelle myönnetään uusi eläke entisin perustein; tai

5) eläkettä saaneen edunjättäjän jälkeen haetaan perhe-eläkettä.

Osa-aikaeläkettä saavan työntekijän työkyvyttömyyseläkettä koskevan hakemuksen ratkaisee kuitenkin osa-aikatyön vakuuttanut eläkelaitos.

24 §

Tarkeimmat säännökset viimeisestä eläkelaitoksesta ja sopimismahdollisuus

Edellä 19—22 §:ssä tarkoitettuna viimeisen eläkelaitoksen määräytymisestä ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtion eläkelain nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin myös siitä, miten 19 §:n 2 momentissa ja 20 §:n 1 momentissa tarkoitettu työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkastelu-aika määräytyy. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää työansioiden kahden viimeisen kalenterivuoden tarkasteluajaa lyhyemmästä tarkasteluajasta, jos työansioita on kahden vuoden tarkasteluajaa lyhyemmältä ajalta.

Jos syntyy epäselvyyttä siitä, mikä eläkelaitos on tämän luvun säännösten mukaan toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, Eläketurvakeskus ratkaisee asian eläkelaitoksen pyynnöstä.

Jos eläkeasian käsittelyn kannalta on taroituksenmukaista, eläkelaitokset voivat yksittäistapauksessa sopia, että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä noudatetaan tilanteessa, jossa sitä ei lain mukaan olisi noudatettava, tai että viimeisen eläkelaitoksen tehtävät hoitaa muu eläkelaitos kuin lain perusteella määrätty viimeinen eläkelaitos taikka että viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei eläkeasiassa noudateta. Eläkkeenhakijalle on tällöin

ilmoitettava, mikä eläkelaitos käsittelee hänen eläkeasiansa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012 ja sitä sovelletaan eläkehakemukseen, joka tulee vireille mainittuna päivänä tai sen jälkeen. Edellä mainittujen lainkohtien sijasta sovelletaan kuitenkin ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleita vastaavia säännöksiä, jos työntekijällä ei ole työeläkelakien mukaisia työansioita vuoden 2004 jälkeen.

Lain 19 §:n estämättä viimeisen eläkelaitoksen järjestelyä ei sovelleta, jos järjestelyn piiriin kuuluvista eläkelaitoksista toinen soveltaa ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleita työeläkelakien säännöksiä ja

toinen soveltaa vuoden 2005 alusta tai sen jälkeen voimaan tulleita työeläkelakien säännöksiä, elleivät eläkelaitokset sovi viimeisen eläkelaitoksen järjestelyn noudattamisesta. Sama koskee tilannetta, jossa yksityisten alojen eläkelaitos olisi viimeinen eläkelaitos ja työntekijä hakee työkyvyttömyyseläkettä, joka myönnetään valtion eläkelain 50 §:n 3 momentin perusteella työkyvyttömyyseläkkeen sijaan vanhuuseläkkeenä.

Tämän lain 21 §:ssä mainittu rahamäärä vastaa työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitetun palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2009

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJÄ: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 626—640, 5^{1/2} arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2009

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904